

Dobřichovice

Informační list

ročník 26 / 16. dubna 2020 / Dobřichovice

V zajetí koronaviru

**Paměti na život v Dobřichovicích
na konci 19. století**

Škola bez dětí a děti bez školy

Volejbalistky jdou do extraligy

Slovo starosty

Již více než dva měsíce se celý svět potýká s nákazou koronavirem a s omezeními, která byla v důsledku pandemie zavedena. Opatření, spojená s nouzovým stavem, se citelně dotkla i života v Dobřichovicích. Ač se od státu obce nedočkaly nějaké zásadní pomoci, vyvolala současná epidemie o to větší vlnu solidarity mezi občany. Hned na počátku nouzového stavu se na městský úřad obrátilo mnoho místních občanů, resp. v tomto případě spíše občanek, které nabídlý šití roušek. Tyto roušky pak město distribuovalo těm, kteří je nejvíce potřebovali, tedy především seniorům a lidem, kteří se ve své práci setkávají s velkým množstvím dalších lidí a jsou tak nejohroženější skupinou z pohledu možnosti se nakazit, např. prodavačkám, poštovním doručovatelům a dalším. Chtěl bych všem, kteří se do šití roušek zapojili, opravdu moc poděkovat. Děkuji též krizovému štábu města, kolegyním a kolegům z úřadu a z technických služeb, studentům dobrovolníkům a našim dobrovolným hasičům, kteří jsou vždy v období krize oporou pro vedení města a pomáhají tam, kde je to nejvíce potřeba, v dnešní situaci hlavně při distribuci roušek a dezinfekce. Děk patří též všem, kdo v současné krizi pomohli ať již finančně nebo poskytnutím své techniky či služeb, jsou to kromě

dalších společnost Alset, pan Petr Plazzer, pan Ing. Jiří Gemperle, pan JUDr. Martin Krčma.

Pandemie koronaviru nás ochudila prakticky o veškeré kulturní akce, které v Dobřichovicích pravidelně probíhají. Byla odložena návštěva přátel z partnerské obce Villieu-Loyes-Mollon ve Francii, zrušena byla tradiční Dobřichovická míle, cyklistický závod Kolo pro život a mnoho koncertů a dalších kulturních akcí pořádaných Andreou Kudrnovou. S největší pravděpodobností bohužel neproběhne ani Dobřichovický půlmaraton, Královský průvod a Veteráni pod zámek. Zatím nevíme, bude-li možno pořádat farmářské trhy. O tom, zda a případně od kdy se trhy budou konat, vás budeme dle aktuální situace informovat na webových stránkách města a prostřednictvím SMS rozhlasu. Věřím, že až „čínskou chřipku“ porazíme, určitě najdeme příležitost, jak to v Dobřichovicích společně řádně oslavit.

Opatřeními, které souvisejí s pandemií koronaviru, bude zasažena celosvětová ekonomika. Výpadek daňových příjmů se bezesporu dotkne i rozpočtu Dobřichovic. Naše město má naštěstí z minulých let vytvořenu určitou finanční rezervu, kterou bude možné zčásti výpadek příjmů pokrýt, aniž by se to dotklo nejbližších plánova-

ných investic. I tak ale Dobřichovice nižší příjem do svého rozpočtu zásadním způsobem pocítí. V posledních dnech jsme si v mnohém museli pomoci sami, aniž bychom se spoléhali na stát (šití roušek, nákup dezinfekce apod.). Napadá mne proto, že i příjem do obecního rozpočtu bychom mohli o něco vylepšit svépomocí – solidaritou lidí, žijících v Dobřichovicích. Příjem rozpočtu města je totiž vázán na počet trvale hlášených osob v té které obci. Za každého přihlášeného občana plyne do rozpočtu nezanebatelná suma peněz. Chtěl bych proto vyzvat všechny občany, kteří v Dobřichovicích bydlí, ale nejsou zde z nějakého důvodu hlášeni k trvalému pobytu, aby se do Dobřichovic přihlásili. Většina z vás, o nichž zde píši, má k tomu, že jsou hlášeni k trvalému pobytu v Praze či jinde, své pohnutky, většinou jde o důvody daňové. Prosím vás proto, abyste upřednostnili potřeby města, v němž žijete a přihlásili se do Dobřichovic, velmi jim tím pomůžete.

Všem občanům Dobřichovic bych chtěl poděkovat za disciplínu při dodržování opatření nařízených v nouzovém stavu, za solidaritu s našimi seniory a za nezištnou pomoc. Všem přeji pevné zdraví a optimismus v tomto nelehkém období.

Petr Hampel

Příspěvky členů zastupitelstva

Začátek konce statků v Palackého ulici?

Rada města počátkem tohoto roku projednávala projektový záměr v Palackého ulici. Jedná se první velký projekt výstavby podle nového regulačního plánu. V plánu je demolice statku číslo popisné 25 – viz příložený plánec. Dle dostupných informací je záměrem investora stavba víceúčelového a bytového domu o třech podlažích s předpokládanou kapacitou 34 bytů, 2 obchodů a 30 parkovacích míst (převážně v podzemí). Navržený záměr je v souladu s regulačním plánem a rada města k němu nemá bezprostřední výhrady.

Jak by mělo vypadat centrum Dobřichovic a dalších městských částí v horizontu příštích desetiletí? Na to se názory zastupitelů poměrně zásadně liší. V koalici i radě jednoznačně převládá představa městského charakteru centra Dobřichovic s možností výstavby velkých projektů – ať už bytových domů či víceúčelových staveb s plochou pro podnikání. Možný rozsah, využití i výšku těchto staveb lze nalézt v regulačním plánu. Pro jednotlivé statky v Palackého ulici platí dva typy regulativů – v závislosti na tom, zda se majitelé zapojili do soudního procesu proti regulačnímu plánu či nikoliv. To může vyústit ve velmi nesourodý stav, kdy mezi stávajícími statky budou vyrůstat bytové domy o výšce až 14 metrů (tj. nejvyšší možná výška hřebene

střechy) se třemi podlažími (resp. 2 podlaží a podkrovní/ustoupené podlaží) a množstvím bytových i nebytových jednotek. Lze očekávat, že po realizaci tohoto pilotního projektu, který bude výškou, podlažností i množstvím bytů výrazně přesahovat stávající zástavbu, budou podobné projekty v ulici postupně pokračovat. Nastane dominový efekt, protože bydlení vedle výškového bytového domu nebude pro obyvatelé statků příjemné.

Z mého pohledu je celá situace v Palackého ulici poměrně nešťastná. Vznikající bytové domy rozhodně nepovedou ke zklidnění dopravy v centru ani v ulici Palackého, i když ustoupí

od uliční čáry a prostor ulice bude před těmito novými domy větší. Lze předpokládat, že parkovací místa nebudou dostatečná a zhorší se i možnost již tak obtížného parkování v centru. To je praktické hledisko.

Je tu však i hledisko architektonické a kulturní. Některé statky z vnějšku nepůsobí možná úplně reprezentativně, jejich hodnota ale spočívá v tom, že jde o budovy, které jsou historicky dlouhodobě spjaté s městem a jsou důkazem jeho zemědělské minulosti. Jak zajímavé jsou statky uvnitř, to mohli občané vidět na dnech otevřených dveří, které obyvatelé Palackého ulice pořádali.

Obrázek na titulní straně: Potkáváme se nyní jen v rouškách. Foto Hynek Moravec

Já vidím výjimečnost Dobřichovic oproti jiným příměstským oblastem v množství čtvrtí, které jsou klidné, zaměřené na bydlení v rodinných domech či vilách v zeleni doplněné bytovými projekty zpravidla menšího rozsahu. K charakteristickému rysu města patří také původní zemědělská stavení. Pokud nebudeme

tyto hodnoty chránit, staneme se jen tuctovým malým satelitním městem v dostupné vzdálenosti od Prahy. Plánované odstranění budovy statku v Palackého ulici a jeho nahrazení výrazně větší hmotou neodpovídající stávající zástavbě, nepovažuji za krok dobrým směrem, ani za přínos pro kvalitu života v Dobřichovicích. Jsou

jistě občané, kteří překotný rozvoj města směrem k bytovým domům a k městskému rázu uvítají. Já mezi ně však nepatřím.

Zdeňka Klimková, zastupitelka za Fórum občanů Dobřichovic

Zprávy z městského úřadu

Nebezpečí šíření nebezpečného viru

Dostali jsme se prakticky den ze dne do zcela nové zkušenosti, kterou ani nejstarší generace nepamatuje. Dorazil k nám z Číny nebezpečný koronavirus, který se rychle šíří, napadá především dýchací cesty, není proti němu žádný lék ani očkování a především ohrožuje nejstarší věkové skupiny obyvatelstva. Neohrožuje jen nás ve střední Evropě, ale prakticky celou světovou populaci. Nezbyvá nám nic jiného, než poslechnout rady zkušenějších a rady odborníků a řídit se jimi.

Ti nám říkají, že chtějí, aby se vir nešířil nekontrolovaně a nenapadl větší část obyvatelstva, protože pak by došlo ke kolapsu našeho zdravotního systému, vir by napadl mnoho lidí a snad i většinu lékařů a sester a to by byla teprve tragédie. Radí nám, abychom nosili ochranné roušky, abychom se neshlukovali, abychom nechodili tam, kde je více lidí a proto nám zakázali koncerty, kina, divadla, sportovní

akce s diváky, zavřeli školy od mateřinek až po university, ale zavřeli i restaurace, kavárny, bary, velké obchody – prostě všechna místa, kde se za různými činnostmi a zábavami setkávají lidé.

Radí nám, abychom seděli doma, abychom se nyní zabývali tím, na co jsme nenašli nikdy čas a chuť. Problémem je, že nám ale vysychá zdroj příjmů a i nadále musíme platit nájem, za elektřinu, za jídlo i pití.

Skřípeme zuby, ale většina lidí se tím řídí. Zdá se, že opatření zabírají a že tempo šíření toho ošklivého viru se zpomaluje. Přejme si navzájem, aby tento kladný vývoj pokračoval, aby se nezastavil a abychom se i se značnými ztrátami se po nějaké době opět setkali a dále setkávali se svými rodinami, přáteli a kamarády.

I morové rány ve středověku, neštovicové nákazy, tuberkulóza, španělská chřipka po čase odezněly, lidé vždy tato období překonali, i když někdy se značnými ztrátami. Doba se ale mění, věda a poznání vítězí, zdravotnictví je dnes na zcela jiné a lepší a vyšší úrovni a proto budme optimisticky.

Jistě asi víte, že současné vedení naší republiky nemám moc rád, ale dovedu se vžít do toho, že jsou to lidé s obrovskou odpovědností při svém rozhodování. Mohli by samozřejmě rozhodovat lépe, ale dovedete si sebe představit na jejich místě? Nechtěl bych tam být. Jistě přijde doma, kdy my jako voliči budeme rozhodovat o tom, zda si vedli dobře a povedou náš stát dále, nebo zda si vybereme jiné vůdce.

Pro současnost si přejme, aby se nám virus vyhnul, aby se co nejrychleji vrátil tam, odkud přišel a my jsme se mohli vrátit k tomu, co máme rádi.

VK

Poznámka – v minulém čísle jsem také „vyzval“ koronavirus, aby se vrátil tam, odkud přišel. Jedné paní se to nelíbilo a nařkla mě, že tohle by slušný člověk nenapsal. Nevím sice, co by bylo nevhodné na tom, aby koronavirus odsud odešel, ale rozhodně to byla jen nadsázka, protože je jasné, že tento vir již u nás zůstane a my se musíme naučit s ním žít stejně jako s mnoha dalšími viry, bakteriemi atd.

Jak nakládat s domovním odpadem v době ohrožení koronavirem?

EKO KOM
AUTORIZOVANÁ OBALOVÁ SPOLEČNOST

Minimum zodpovědného přístupu k odpadům v době nouzového stavu v ČR:

- Dbejme na maximální míru ochrany a osobní hygienu při nakládání s odpady.
- Chraňme svého popeláře – myslme na pracovníky odpadových firem a neodkládejme své odpady mimo kontejnery a popelnice, aby s nimi popeláři nemuseli přijít do přímého kontaktu.
 - Pokud NEJSME v karanténě** – nakládáme se svými odpady jako doposud a třídíme, jak jsme zvyklí. ALE soustředíme se více na zmenšení objemu – maximálně sešlápneme a mačkáme odpad tak, aby kapacita kontejnerů vydržela co nejdéle. Směsný odpad nadále ukládáme do černých kontejnerů.
 - Pokud JSME v karanténě** – po tuto dobu netřídíme odpady = neukládáme je do barevných kontejnerů. Veškerý odpad odkládáme do pevného plastového pytle, případně dvou slabších pytlů. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavažeme a na povrchu ošetříme dezinfekčním prostředkem. Poté jej můžeme odložit do popelnice a kontejnerů na směsný odpad.
- Použití roušky, rukavice a kapesníčky ukládáme do plastového pytlíku a zavázané jej vhadzujeme do popelnice a kontejnerů na směsný odpad. V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ je nedáváme do barevných kontejnerů (papír, plast, textil). Chraňme tak společně pracovníky třídících linek, kterým by jinak hrozilo riziko nákazy.

SNAŽME SE MINIMALIZOVAT CELKOVÝ OBJEM A MNOŽSTVÍ ODPADŮ:

- ODLOŽME NA POZDĚJŠÍ DOBU JARNÍ ÚKLIDY DOMŮ A ZAHRAD, OMEZME ODPAD Z ÚKLIDU DOMŮ A BYTŮ, PROBÍRKY ŠATNÍKŮ apod. = snižme množství odpadů, které není v současné době nutné produkovat,
- neplytvejme potravinami,
- zmenšujeme objem veškerých odpadů, které vyhadzujeme.

COVID-19

MĚSTO DOBŘICHOVICE

UPOZORŇUJE NA POVINNOST PLATBY MÍSTNÍCH POPLATKŮ za rok 2020

POPLATEK ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD platí:

Každá fyzická osoba přihlášená v Dobřichovicích:

- občané s trvalým pobytem
- občané se zrušeným trvalým pobytem, tj. s úřední adresou: Vítova 61, Dobřichovice
- cizinci přihlášení v obci
- majitelé chat, v nichž není přihlášená žádná fyzická osoba
- majitelé bytů a domů, v nichž není přihlášená žádná fyzická osoba

Sazba poplatku: 700 Kč (za osobu či nemovitost a rok)

Splatný nejpozději do: 30. června 2020

POPLATEK ZE PSŮ - **POZOR ZMĚNA VE VÝŠI POPLATKU !!!!!!!!!!!**

- platí držitel psa, tj. osoba, která je přihlášená nebo má sídlo v Dobřichovicích a drží psa.

Sazba poplatku:

150 Kč za psa v domě, druhý a další pes téhož držitele 250 Kč.

250 Kč za psa v bytě, druhý a další pes téhož držitele 250 Kč.

za psa, jehož držitelem je osoba starší 65 let 100 Kč, druhý a další pes 200 Kč.

Splatný nejpozději do: 30. června 2020

Platby lze provést hotově na Městském úřadě, bankovním převodem nebo poštovní poukázkou:

Číslo bankovního účtu: 388029319 / 0800

VS: 3722 (odpady), 1341 (psi)

SS: číslo Vašeho domu (u přihlášených), popř. číslo evidenční s předponou 200 (majitelé chat).

Do zprávy pro příjemce uvádějte jméno a příjmení všech osob, za které platíte.

MÍSTNÍ POPLATEK JE FORMA DANĚ. VČAS NEZAPLACENÉ NEBO NEODVEDENÉ POPLATKY NEBO ČÁST TĚCHTO POPLATKŮ MŮŽE MĚSTSKÝ ÚŘAD ZVÝŠIT AŽ NA TROJNÁSOBEK.

Novou Obecně závaznou vyhláškou Města Dobřichovice č. 2/2019 o místních poplatcích a podrobnosti o platbách všech poplatků, popř. kdy lze žádat o osvobození naleznete na www.dobrichovice.cz.

Odpady a my v koronavirové etapě

Ani v současné nelehké době, kdy společně bojujeme proti epidemii koronaviru (Covid-19) nesmíme zapomínat na odpovědné nakládání s domovními odpady. Chovejme se proto zodpovědně nejen sami k sobě a svému okolí, ale také ke všem lidem, kteří pro nás zajišťují nakládání s odpady. Bez jejich práce a nasazení by nakládání s odpady nemohlo dále bezpečně a efektivně fungovat a naše město by nezůstalo čisté a bez odpadků.

V příložené informaci se dozvíte jak zacházet s vašimi odpady, pokud byste byli v karanténě. Pokud v karanténě nejste, mnoho se toho nemění, ale zůstává to základní – omezujte své odpady, ukládejte je na místa k tomu určená, pokud jsou sběrové nádoby plné, prosím, abyste odpad odvezli na jiné místo (je jich v Dobřichovicích relativně mnoho).

Děkujeme Vám!

redakce IL

Knihovna Dobřichovice

Bohužel zatím nevím, kdy se bude knihovna otevírat, ale jakmile bude termín znám, tak ho vyvěším na vchod knihovny a na webových stránkách www.dobrichovice.knihovna.cz

Půjčené knihy všem průběžně prodlužuji, momentálně je to do konce dubna. Chci vás také poprosit, abyste z hygienických důvodů zatím nedávali žádné knihy a časopisy do regálu na nádraží.

Všem čtenářům moc děkuji za trpělivost a přeji hodně zdraví.

Vaše knihovnice

Věra Veronika Krecbachová

Třídění odpadů se vyplácí

V době koronavirové se může zdát, že jiné téma než pandemie čínské chřipky není. Nenechme se však mýlit – obce a města musí zabezpečovat nepřeberné množství úkonů, které jsou nezbytné k jejich chodu, i v době nouzového stavu, virus nevírus.

Tak třeba odpady. Nový zákon o odpadech počítá s postupným navyšováním poplatku za skládkování využitelného odpadu. Podle nové legislativy by měl v roce 2030 poplatek dosáhnout 1.850 Kč za tunu – to je víc než trojnásobek současné částky. Cílem připravované legislativy je do roku 2035 vyhazovat na skládky pouze 10% z celkové produkce komunálního odpadu a omezit tak počet skládek v Česku.

Evropská směrnice o odpadech chce dosáhnout 55% recyklace komunálního odpadu v roce 2025, 60% o pět let později a 65 % v roce 2035. Státům například ukládá povinně třídít i bioodpad, a to nejpozději od roku 2024.

Nová tuzemská legislativa počítá s tím, že by v roce 2035 bylo možné skládkování pouze 10% komunálního odpadu. Energeticky využívat pak bude možné maximálně 25%. Zákon dále ukládá obcím povinnost splnit takzvané cíle třídění komunálního odpadu, které budou v roce 2025 činit 60%, o deset let později 70%.

V souvislosti s tím se mění i poplatek za ukládání využitelného odpadu na skládky. Od roku 2009 byla platba za ukládání komunálního odpadu na skládky neměnná a činila 500 Kč za 1 tunu. Podle nové legislativy má v roce 2021 činit 800 Kč, v roce 2025 už by to mělo být 1.500 Kč a o pět let později 1.850 Kč za tunu. Z čehož vyplývá velmi jednoduchá skutečnost – čím více budeme v Dobřichovicích odpad třídít, tím méně zaplatíme za skládkování komunálního odpadu.

Ne, opravdu si nikdo nemyslí, že by obyvatelé Dobřichovic třídění odpadu jakkoliv podceňovali. Svědčí o tom mj. zájem o svoz bioodpadu; k tomu si potřebují dobřichovičtí pouze zakoupit nádobu – speciální plastovou „popelnici“ hnědé barvy, která má uvnitř rošt a na plášti otvory, aby obsah nezahníval (k dostání ve většině tzv. hobby marketů). A pak ještě oznámit zájem o svoz bioodpadu na MÚ; svoz probíhá každé liché pondělí, letos od půlky března, do doby, než opět udeří mrazy. Po uvolnění opatření způsobených pandemií čínské chřipky budou zájemci informováni o možnosti vyzvednutí samolepky, která bude umístěna na nádoby a tak bude učiněno zadost i administrativě, která je se svozem bioodpadu spojena. O svoz bioodpadu se stará společnost Komwag, finálním zpracovatelem je pak Jiří Kalenda – kompostárna Lišnice, příp. kompostárna společnosti OSBET.

Koncovým zpracovatelem vytríděného skla, plastů, papíru a nápojových kartonů (tetrapak) je společnost Safe-life s.r.o., kovy jsou zpracovávány společností Kovo SDS s.r.o., dřevní odpad je dodáván ke druhotnému zpracování firmě Kronospan.

Novinkou je odběr jedlých olejů a tuků; město předpokládalo počáteční datum sběru této komodity již zhruba před měsícem, ale vzhledem k tomu, že zpracovatelská společnost používá nádoby na sběr ze zahraničí, tak i tyto „popelnice“ zůstaly díky čínskému koronaviru za hranicemi; avšak v době, kdy čtete tyto řádky, už by vám měly být černé nádoby společnosti Černohlávek Oil s vyznačením určené k dispozici na dvoře městského úřadu i na recyklačním dvoře v ulici 5. května. Použité oleje budou následně využity při výrobě biopaliv, v bioplynových stanicích z nich lze vyrobit elektřinu a teplo, v některých případech slouží dokonce k výrobě kosmetických výrobků.

Město Dobřichovice je pochopitelně zařazeno i do systémů společností EKOKOM, Elektrowin a Asekol; od těchto organizací obdrží zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů nebo elektrozařízení město do rozpočtu částku okolo 800.000 Kč ročně a řečeno s „klasikem“ – kdo z vás to má...

V neposlední řadě musíme zmínit i spolupráci s Diakoníí Broumov, která se již několik let společně stará o svoz a další distribuci použitého textilu. A město Dobřichovice se letos na oplátku zapojilo do veřejné sbírky na podporu činnosti broumovské diakonie, protože se dle názoru vedení města jedná v jejím případě opravdu o velmi záslužnou činnost.

To, co zbyde, pak svozová společnost Komwag přepravuje do Úholiček ke zpracování jedné z nejvýznamnějších evropských firem, zabývajících se nakládáním s odpady, společnosti FCC Environment.

Třídění odpadů se opravdu vyplatí. A nemám tím na mysli jenom finanční částky, které směřují do městské pokladny a jsou dále využívány na náklady spojené s dalším tříděním odpadů. Domnívám se totiž, že výraz „vyplatí“ se vztahuje i na dobrý pocit z toho, že vytríděním všeho, co se vytrídít dá, přispěje alespoň trochu k ušetření přírodních zdrojů; totiž – výroba 1 tuny papíru ze sběrového papíru může ušetřit až dva vzrostlé stromy. A já mám stromy rád...

-tjmnk-

Domácí zpravodajství

Poděkování za finanční příspěvky

I v této složité době se našli občané, kteří věnovali městu finanční příspěvky na akce pro omezování nákazy koronavirem. Je mezi nimi i jeden náš dlouholetý spoluobčan, který navíc před několika týdny oslavil neuvěřitelně 99. narozeniny a městu věnoval finanční příspěvek.

Moc děkujeme jak jemu – snad nejstaršímu občanu našeho města, tak i všem ostatním dárčům!

Redakce

O čem jednala rada města

Rada se zabývala návrhy opatření u čerpací stanice „Plynbouda“, které by měly zamezit provozování tzv. driftingu neukázněných řidičů, ale zároveň zvýšit bezpečnost na přiléhajícím úseku silnice II/115 (ul. Pražská). Starosta navrhuje řešení se středovým ostrůvkem, které zpracoval Ing. Z. Tesař; druhá varianta, spočívající v osazení svodidly New Jersey není estetická a neodpovídá požadavkům na trvalé řešení. Rada schválila návrh stavby středového ostrůvku, oddělujícího

prostor stojanů čerpací stanice Plynboudy od vozovky ul. Pražské v šíři maximálně 1 m podle návrhu Ing. Z. Tesaře a pověřuje tajemníka realizací tohoto usnesení.

Rada projednala a schválila žádost J. Pravdy o změnu stavby v ul. 5. května 1180 z cukrárny na prodejnu, nejspíše květinářství.

Rada projednala žádost Ing. J. Jichy nařízení věcného břemene vedení inženýrských sítí – vodovodní a elektro přípojky na pozemku 2406/1, který je ve vlastnictví města. Žadatel nabízí zaplacení znaleckého posudku, který by výši obvyklé úplaty zařízení věcného břemene určil, a uhra-

zení rozdílů ceny za pozemek bez věcného břemene a s věcným břemenem, včetně znaleckého posudku. Rada města očekává nabídku na výši úplaty za zřízení věcného břemene; další kroky budou uskutečněny v okamžiku, kdy bude předložena konkrétní nabídka na výši úplaty.

Rada projednala podnět občanů a jejich žádost o změnu silničního provozu v ul. Alšova. Starosta navrhuje zřízení obytné zóny v této oblasti, je však třeba vzít na zřetel zachování vjezdu nákladních vozidel mířících do podniku Mramor Bezručovou ulicí. Následná diskuze se týkala nákladů na dopravní značení a efektivity navrhovaného řešení. Radní se shodli na tom, že dopravní značení (ať už zřízení obytné zóny, nebo zjednosměrnění ulic) nepovede ke snížení provozu v lokalitě Dědina ani ke zvýšení bezpečnosti. Navrhuje oslovení autorů podnětu a diskuzi nad tím, jaký typ dopravy nejvíce komplikuje život obyvatelům lokality a na základě této informace podniknout další kroky (oslovení dopravců, zintenzivnění četnosti kontrol MP apod.).

Rada se zabývala projektovou dokumentací „Statek Dobřichovice“ (parc. č. 719, 720, 721, 722, 723 v Palackého ulici) za účelem odstranění původních staveb. Rada se zároveň zabývala problematikou odkupu pozemků pod chodníky městem Dobřichovice. Členové rady se shodli na tom, že odkup pozemků pod chodníky u Statku Dobřichovice vytvoří precedens pro další aktivity tohoto typu. Je tedy nezbytné, aby investor zkonkurtoval návrh na vzhled chodníků s Ing. arch. Hnilíčkou a předložil tento návrh radě; tento projekt by měl do budoucna sloužit jako ukázkový příklad a výchozí situace pro vzhled dalších částí ulice Palackého. Zároveň je třeba zformulovat otázky a návrhy odpovědí, nad kterými pak budou diskutovat zástupci města – např. za jakou cenu se budou vykupovat pozemky, kdo bude investorem úpravy nových chodníků, jaká bude návaznost na chodníky z obou stran apod. Starosta v následujících dnech tyto otázky zformuluje a následně je předloží příslušným architektům; dle odpovědí na ně se pak bude odvíjet celá koncepce odkupování pozemků pod chodníky v ul. Palackého.

Rada se zabývala žádostí na změnu způsobu užívání nebytového prostoru v domě čp. 798 v Jiráskově ulici. Rada nemá námitek proti změně způsobu užívání nebytového prostoru na byt.

Město po dobu nouzového stavu odpustilo nájem podnájemcům, kteří užívají prostory zámku a jejichž podnikání je bezprostředně ohroženo pandemií čínské chřipky. V souvislosti s tím rada pověřila starostu jednáním s Rytířským řádem Křižovníků s červenou hvězdou o slevě na nájemném či odpuštění nájemného za pronájem zámku s ohledem na to, že město z důvodu pandemie koronaviru nemůže zámek plnohodnotně využívat a podnájemcům zámku město též odpustilo po dobu stavu nouze nájemné.

Rada města Dobřichovice rovněž diskutovala o návrhu zlevnění nájmu lékařům na zdravotním středisku v Březové ulici po dobu vládou vyhlášenému stavu nouze. Rada se shodla na potřebnosti tohoto kroku a usnesla se na slevě ve výši 50 %.

Rada se dále zabývala návrhem Ing. M. Kadlecové (DOB-Invest) na zřízení nabíječky pro elektromobily v ulici Anežky České. Rada města Dobřichovice podporuje zřízení nabíječky pro

elektromobily, shodla se však na tom, že navrhované umístění není šťastné. Starosta navrhuje umístit zařízení do prostoru podél budovy s bazénem a saunou, příp. na parkoviště na pozemcích č. 155/5 nebo č. 155/8.

Rada se zabývala možností podat žádost o dotaci v rámci výzev Ministerstva vnitra – generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR na výstavbu nové hasičské zbrojnice a pořízení nového automobilu. Starosta Ing. P. Hampl zaslal podklady konzultantovi v oblasti dotací města L. Janákoví. Rada souhlasí s předložením dotačních žádostí na výstavbu nové hasičské zbrojnice a pořízení nového automobilu.

Místostarosta Pánek informoval radu o vývoji situace a krocích při plánování tří výběrových řízení pro zhotovení staveb týkajících se rekonstrukce ulice Anglická v úseku mezi ulicemi 5. května a Ke Křížku, ulice Anglická v úseku mezi ulicemi Ke Křížku a Pražská a dosud nerekonstruovaného úseku ulice Randova v délce cca 200 m. Dokumentace bude připravena v následujících dvou týdnech.

V následujících dnech bude předložen výkaz výměr pro nátěr mostu; zároveň je podepsána smlouva o dílo na výměnu dilatačního závěru mostu, zde je však zhotovitel díla limitován skutečností, že dilatační závěr je ještě ve Španělsku a vzhledem k situaci způsobené čínskou chřipkou není jisté, kdy se ho podaří dopravit do České republiky.

Na nabytí právní moci v současné době čeká stavební povolení na akci – ZŠ Dobřichovice – stavební úpravy a přístavba.

Rada jednala rovněž o požadavku TJ Sokol Dobřichovice zaměřit geometrický plán pozemku, který postoupí v rámci akce Přístavba ZŠ Dobřichovice městu; z jednání se Sokolem Dobřichovice vyplynuly tři varianty postoupení části pozemku, z nichž se jako nejlepší jeví zřízení věcného břemene na dobu neurčitou za jednorázovou cenu 600 Kč/m².

Ing. V. Bezděk informoval členy rady o zajišťování podkladů k informaci, jak se na příjmové straně města projeví pandemie koronaviru; rada města se shodla na tom, že aktuálně je třeba, aby se případné výpadky v příjmech města zásadně neprojevovaly na straně výdajové.

Ing. arch. F. Kándl informoval členy rady o možnostech realizace veřejného projednání návrhu územního plánu v čase nouzového stavu. Dotazovaní odborníci nedoporučili realizaci veřejného projednání v době nouzového stavu z důvodu možnosti námitek týkajících se standardní možnosti nahlížení do podkladů ze strany veřejnosti. Zároveň tajemník předložil radě metodické sdělení MMR, týkající se toho, za jakých podmínek lze veřejné projednání za mimořádných podmínek uskutečnit. Radní Kándl předpokládá, že pomine-li nouzový stav do poloviny května, je možné realizovat veřejné projednání do konce června 2020; bude-li stav nouze trvat déle, bude vzhledem k zastupitelstvem odsouhlaseným požadavkům termín veřejného projednání až po letních prázdninách 2020. Ukončení prací na pořizování územního plánu města Dobřichovice by pak ve zmíněné „pesimistické“ variantě proběhlo nejdříve v březnu 2021. O této situaci doporučuje místostarosta Růžek informovat členy zastupitelstva.

podle zápisu z jednání VK

ZPRÁVY ZE ŠKOLY

Škola je prázdná, ale my jedeme dál

Již je to více než měsíc, co škola osiřela a výuka se přesunula ze školních lavic k dětem domů, a jak to vypadá, zůstane tam přinejmenším až do 25. května 2020 (rozhodnutí vlády o opětovném zahájení školní výuky pro žáky 1. stupně – ovšem vládou nyní stanovené podmínky nelze logisticky a ani legislativně zajistit, takže se leccos asi bude ještě měnit).

Už jsem si myslel, že mě ve školství po tolika letech nemůže nic překvapit. Tohle jsem ale opravdu vůbec nečekal a asi nikdo z nás. Jsme generace, která si žije v relativním klidu a míru a všechny ty hrůzy jsou „jen někde“ na TV obrazovkách, stačilo jen zmáčknout na ovladači knoflík, hrůzy zmizely a žilo se spokojeně dál. Teď můžeme mačkat knoflík pořád dokola, ale problém nezmizí, je tady. Ani to není špatný sen, je to realita. A realitou je, že školy jsou teď prázdné a my musíme jet dál a ani se mi nechce věřit, že to vše funguje, ačkoliv ještě před pár týdny si tuhle situaci nikdo neuměl představit. Byli jsme všichni ze dne na den hozeni do vody a plav. A my jsme plavali, každý svým stylem, jak uměl, ale plavali a stále plaveme.

Nebyl čas na nic a tak hned v prvních dnech po uzavření škol jsme my učitelé zasedli do lavic jako žáci, abychom se naučili učit na dálku, včetně používání nástrojů on-line připojení. Hned zpočátku se distanční výuka rychle rozeběhla a děti teď komunikují se svými učiteli na dálku, mohou se vidět přes online připojení s celou třídou. Učitelé naší školy v těchto dnech pracují většinou mnohem intenzivněji než v průběhu normálního školního roku, a to často do pozdních nočních hodin. Hledají cesty jak komunikovat se svými žáky, snaží se najít přiměřenou míru výuky a zpracovávají zpětné vazby od žáků. Hrne se na ně obrovské množství elektronických materiálů, které musí zpracovávat.

Žáci na tom nejsou o mnoho lépe. Start této výuky byl určitě pro ně plný otazníků a vzájemného nastavení mezi nimi a učiteli, aby distanční výuka mohla s klidem a bez stresu probíhat. Situace se brzy zklidnila, ale přesto nároky na ně jsou nemalé. Tady se nyní ukazuje to, o čem stále mluvíme, ale v praxi se to uskutečňuje v plné míře až nyní. Žáci se nyní učí pro sebe, ne pro známky, pro rodiče, pro učitele, protože se klasicky neznámkuje. Pro děti je určité jednodušší „odsedět“ si 45 minut ve třídě a pak vyrazit na přestávku, než se sám nyní donutit dělat práci do školy, když se doma mohou bavit něčím jiným. Ano, je to práce. A ne zrovna jednoduchá. Myslím si, že se to ve velké míře daří a učitelé spolu s dětmi našli společnou řeč.

Rodiče jsou dalším nezbytným článkem tohoto procesu. Jsme si vědomi, že řada rodičů i v této době má své zaměstnání a kromě toho se musí postarat o své děti, které jsou sedm dnů v týdnu doma. Nejlepší by bylo, kdyby rodiče neměli s učením svých dětí žádnou práci, ale to nejde. Nechceme po rodičích, aby místo nás učili

Učitelé v lavicích

své děti, jenom potřebujeme jejich spolupráci. Především v tom, aby s dětmi probrali organizaci jejich dne, aby si děti vyčlenily pevný čas, kdy se budou věnovat školním povinnostem. Zjednoduší to denní režim rodiny a děti se pak vyhnou stresovým situacím, kdy se jim díky odkládání práce „na potom“ nahromadí příliš věcí najednou. A pak to může vypadat, že jsou žáci přetížení, i když to nemusí být úplně pravda. Složitější a určitě těžší situace je u prvňáků a druháků, kteří ještě nedokáží naplno pracovat samostatně. Tam je spolupráce rodičů ještě náročnější. Ostatní žáci by však měli být schopni zvládnout svoji práci samostatně. Pokud si neví rady, mohou se

zpětnou vazbou obrátit na své vyučující, kteří jim poradí a pomohou (i to se za pochodu učíme).

Také s technikou je to problematické. Některé děti nemají doma PC vůbec nebo ani třeba dost moderní telefon, silný signál, kvalitní data. Některé se dělí o zařízení s ostatními sourozenci a třeba i s rodiči, kteří také pracují z domova. Prostorové podmínky jsou také velmi různé a je určitě nereálné, aby ve všech rodinách mohl mít každý člen rodiny svoji místnost, aby se navzájem nerušili. Také je jasné, že technická zdatnost některých je limitující. Takže do ideálu možnosti být on-line se všemi dětmi každý den po několik hodin je ještě daleko. Každopádně on-line výuka

je pro nás učitele skvělý zdroj inspirace a růstu. Ve zřizovaných virtuálních učebnách se pak učitelé již potkávají nebo budou potkávat se svými žáky při výkladu nové látky, ke konzultaci problémových situací nebo jen ke sdílení dojmů a zážitků, protože i v této době (resp. právě v této době) považujeme „osobní“ kontakt za důležitý.

Doba, kterou nyní žijeme, není jen zlá, možná je čas se zastavit a přemýšlet, jestli to také není naše vina, co se dnes děje, jestli se opravdu chováme k naší Zemi dobře, jestli třeba to sucho zaviněné globálním oteplováním nebo kůrovcová kalamita či právě probíhající boj s koronavirem není tak trochu dílem člověka. Takto asi zjistíme, že vyrábět všechno na druhém konci světa možná nebyl úplně dobrý nápad, a že lékaři jsou fakt hodně potřeba a nyní snad i rodiče vědí, jak těžké je být učitelem. A právě učitelům naší školy bych chtěl poděkovat za jejich náročnou práci a chuť se něčemu novému naučit. Samozřejmě velký dík patří i dětem a jejich rodičům. Poděkování je rozhodně na místě, protože práce, kterou všichni děláme, je velice náročná a na první pohled není moc vidět. Možná, že část veřejnosti nabyla dojmu, že vlastně máme prázdniny a nic neděláme, což je velký omyl. Pod zdánlivě poklidným povrchem probíhá velice intenzivní práce, která není možná v současnosti zcela doceněna, ale pro budoucnost našich žáků je zcela neocenitelná.

Nicméně já osobně nepovažuji výuku v této době za to hlavní, co by nás mělo tížit. Učivo, které se nestačí probrat, se dá určitě rozložit do více ročníků a některé zcela vypustit. Hlavní je, abychom zůstali zdraví, a proto všechny starosti se školou hodíme za hlavu, budme optimističtí, což je nejlepší obranou před tím malým neřádem.

BS

Měsíční kotouč při superúplňku. Foto Jan Neubert

Superúplněk osvětlil lávku lépe než veřejné osvětlení.

Zajímavosti

Bude jaro bez Májů? Vosí hnízdo a Žlutý pes oživí Máje v Letech

Folklor je živé umění, a proto jsme měli letos v plánu posílit modernější část programu letovských Májů. Netradičně začít 30. května již v 10:30 hod. divadlem pro děti i dospělé. Odpolední program s tradičními Notičkami a Oddechovkou z Berouna doplnit druhým pódium: kouzelník, žonglovací a taneční dílny, parkur, street dance či večerní taneční vizuální vystoupení. Hlavní pódium aby drželo krok – kabaretní spolek Showflík, pěvecký sbor Mifun se zahraničními písněmi, letovská pohodová kapela 4 Kafky či moderní Proměny nás měly naladit na hvězdy letošních Májů kapely Vosí hnízdo a Žlutý pes Revival v čele s Ondřejem Hejmov. Celé rodiny se mohly zapojit do Pohád-

kové hry, soutěže o Májovou vílu či nejlepší babiččin koláč. Stánky, tvořivé dílny, malování na obličej a dřevěný kolotoč měly být třešničkou na společném májovém dortu. Uvidíme, zda se situace koncem května uklidní a my budeme mít příležitost se společně setkat.

Markéta Huplíková

Letovská školka nabízí volné kapacity i pro okolní obce

A jde s dobou – nabízí třídu s prvky Waldorfu i přírodní zahradou.

V Letech se staví další budova mateřské školy. Obec Lety tak bude moci od podzimu 2020 nabídnout volné kapacity pro děti školkového věku (3 – 6let) i pro okolní obce. Nová budova v Karlštejnské ulici nabídne až 48 volných míst.

Dvě třídy po 12 dětech, jedna třída s kapacitou až 24 dětí. Třída s prvky Waldorfu, přírodní zahrada a blízkost lesů v chráněné krajinné oblasti budou třešničkou na dortu předškolního vzdělávání dětí.

Markéta Huplíková, místostarostka obce Lety

Úplněk úplně nejúplněji

V noci 8. dubna mohl celý svět pozorovat tzv. velký úplněk. Protože noc byla zcela jasná, měsíc svítil „jako rybí oko“ a tak se k zobrazení tohoto úkazu vydali i fotografové. Jejich výtvoři najdete na straně 7. První je měsíční kotouč okem chytrého telefonu při vstupu na lávku pro pěší (foto Petr Hampl) a druhý je téměř profesionální pohled na měsíční kotouč z fotoaparátu Jana Neuberta. Rozhodně to byla krásná podívaná, jen to rybí oko mi tam chybělo. Možná ale, že se na to dívaly i ryby v Berounce.

vk

Sport

Naše děvčata vyhrála 1. ligu volejbalu

I když semifinále play-off v důsledku přerušení soutěží kvůli koronaviru zůstalo nedohráno, stalo se naše ženské Áčko, které s velkým náskokem vyhrálo základní část, vítězem první volejbalové ligy. K tomuto úspěchu srdečně gratulujeme!!! Na

rozdílu od minulých sezón, kdy děvčata také zvítězila, nemusí však letos hrát kvalifikaci o postup do extraligy; bylo totiž rozhodnuto, že vítězná družstva mužské i ženské první ligy mohou do ní postoupit přímo. Naše Dobi-holky by samozřejmě hrát v extralize chtěly, ale má to jeden velký háček: po finanční stránce by to bylo velmi náročné. Pokud se však domnívají, „že by se to nějak zvládlo“, a do extraligy se přihlásí, přejeme jim v této nejvyšší

soutěži úspěch a zdar. Poznamenejme ještě, že Áčko mužů tyto starosti nemá – stejně jako loni bude i letos hrát dále první ligu. Doufáme však, že své loňské desáté místo podstatně vylepší!

HgS

Pozn. redakce: Naším děvčatům gratulujeme! Domnívám se, že dosud žádné sportovní družstvo z Dobřichovic nehrálo v žádném sportu nejvyšší státní soutěži, ať se nazývá Extraliga nebo jinak.

Naše volejbalistky po utkání v Hradci Králové. Dolní řada zleva: Petra Jennelová, Bára Stará, Klára Pavlíčková, Jolana Prokopová, Adéla Vašutová. Horní řada zleva: Lucka Jovanovičová, Gábina Poláková, Anna Grecová, Petra Kopecká, Monika Kučková, Anna Závodská. Chybí nemocné opory družstva Natálie Šmídová a Monika Šmídová. Na snímku nejsou ti, kterým také patří dík za výborné umístění a to jsou trenér Jakub Koloušek, Jan Prokop a vedoucí družstva Ivanka Caldwellová.

Tenisová školička bude pokračovat

F. H. Tenis klub Dobřichovice. Tenisová školička 2020

Vážení sportovní přátelé, rád bych vám poskytl nezbytné informace o organizaci a průběhu tenisových tréninků v období od 7. dubna 2020. I přes různá omezení můžeme za zvýšených hygienických opatření trénovat na venkovních dvorcích. Nemůžeme využívat zázemí klubu (není možné využívat šatny ani WC) a na tréninky je třeba docházet s ochrannou rouškou, kterou během

tréninku sundáváme (viz. Foto). Po celou dobu tréninku dodržujeme bezpečnou vzdálenost mezi jednotlivými hráči tak, aby nedošlo k jejich kontaktu. Před tréninkem i po něm si dezinfikujeme ruce.

Tenisová školička: vhodná doba pro seznámení se s tenisem je věk od 4 let. Tréninky na dvorcích budou pravidelně vždy 2 x týdně od pondělí do pátku dle časových dispozic v období od 1. května do 30. června 2020. Tréninky probíhají celé jaro za každého počasí, v případě deště se trénink automaticky přesouvá do naší haly (Lety u Dobřichovic). Každý z účastníků školičky

dostane k zapůjčení tenisovou raketu na celou dobu trvání kurzu. Nezbytnou součástí tenisové školičky bude rovněž kondiční příprava, která děti rozvíjí po motorické stránce. Podrobnější informace získáte na internetové adrese našeho klubu, která je www.f.h.tkdobrichovice.cz. Přihlásit se můžete také přímo na telefonu 702 875 804 nebo prostřednictvím e-mailu f.h.tkdobrichovice@gmail.com.

Tenisová školička bude pokračovat i na podzim 2020 a poté se bude trénovat i v hale.

FH

Inzerce

**Chystáte se prodat nemovitost?
Chcete ji prodat bez starostí?
Zavolejte mi, rád přijedu za Vámi.**

**RE/MAX
Horizont**

Zahodte své starosti, nabízím:

- ▶ Profesionální zpracování prezentace nemovitosti
- ▶ Zajištění účinné inzerce na největších realitních serverech
- ▶ Férové a profesionální jednání
- ▶ Právní servis přes certifikovanou advokátní kancelář
- ▶ Bezpečnou úschovu peněžních prostředků
- ▶ Předání nemovitosti novému majiteli
- ▶ Kompletní servis spojený s prodejem nemovitosti

Jaroslav Pýcha
☎ **722 490 490**
Váš certifikovaný realitní makléř

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz.

V této lokalitě hledáme:
Rodinný dům
Byt v OV s balkonem
Chatu zděnou i dřevěnou

jaroslav.pycha@re-max.cz

směnárna
bez poplatků

otevřeno: PO - SO 9:30 - 12:00 12:30 - 18:00 hod.

pobočka: OC LETY u Dobřichovic
Pražská 559, Lety ☎ **774 308 601**

**Chovatelské potřeby
"U DOGTORA"**

NABÍZÍME ROZVOZ!
OBJEDNÁVKY NA TELEFONU
776 081 648
udogtora@seznam.cz

Najdete nás na rohu ulice Za parkem a parku. Dvůr Anežky České 1119, **Dobřichovice**

OTEVÍRACÍ DOBA
za nouzového stavu: Po – Pá 9 – 12, 14 – 17 h
So 8.45 – 12.30 h

Syrové maso, kvalitní česká krmiva, antiparazitika, výživové doplňky atd.
NOVĚ čerství cvrčci!

Máme stále otevřeno. Na Vaši návštěvu se těší Petr Horčík a pes Archibald.

**Řešíme
ihned**

☎ **777 038 001**
www.gato.cz

**VENKOVNÍ VNITŘNÍ
ŽALUZIE
ROLETY
SÍTĚ PROTI HMYZU**

DOBNET

Kultura u nás i v okolí

Odložené koncerty a besedy kulturního centra

Minulé dva měsíce jsme bohužel museli odložit všechny naplánované kulturní akce. Jednalo se o besedy tematicky zaměřené zejména na historii, vědu ale také na zahrádkářství. Na besedu popularizátora astronomie a astrofyzika RNDr. Jiřího Grygara se těšilo hodně z vás, někteří jste si již dokonce zakoupili vstupenky v Infocentru, stejně jako na koncert Marty Töpferové a argentinské trio nebo na trio Jana Hrubého. Postupně chceme plánovat nové termíny na jednotlivé akce a věříme, že pokud nám zdraví dovolí, sejdem se opět ve vhodnější čas. Pravděpodobně jistá hygienická opatření v rámci bezpečnosti zdraví budeme muset na akcích dodržovat, věřím ale, že se opět budeme moci potkávat na koncertech či besedách a výstavách. Konkrétně besedu o náletech hloubkařů v Dobřichovicích s badatelem a spisovatelem Filipem Vojtáškem jsme již přeložili, a to na 11. června. Přednáška a beseda se bude týkat nejen Dobřichovic samotných, které byly opakovaně napadeny v druhé polovině dubna 1945, ale i blízkého okolí – Všenor, Řevnic, Srbska, Mníšku pod Brdy.

Andrea Kudrnová

Besedu o náletech hloubkařů v Dobřichovicích s badatelem a spisovatelem Filipem Vojtáškem jsme již přeložili na 11. června

Vracení vstupenek na již zakoupené dobřichovické akce

Pokud jste si zakoupili vstupenky na kulturní akce, které se z důvodů restrikcí neuskutečnily, budou platné i v náhradním termínu. Vstupenky můžete samozřejmě také vrátit po telefonické domluvě (tel. 736 487 385) na městském úřadě nebo v Infocentru, jakmile bude opět obnoven jeho provoz. Jedná se konkrétně o besedu Věda a víra s RNDr. Jiřím Grygarem (termín zatím není stanoven), koncert Marty Töpferové s argentinským triem (nový termín je již stanoven na 9. listopadu) a koncert tria Jana Hrubého (termín byl sice přeložen na 31. května, ale budeme jej muset opět přeložit).

Andrea Kudrnová

CHCEME PODPOŘIT VÝSTAVBU DIVADLA v Dobřichovicích!

VEŘEJNÁ SBÍRKA

Chcete se také přidat a přispět? Jakákoli částka je vítaná, od fyzických osob i organizací.

Příspěvky posílejte na bankovní účet sbírky č. 2019777775/5500 vedeném u Raiffeisenbank a.s.

15.04.2020	CELKEM Kč	44 025
13.03.2020	Nová Jarmila	1 000
13.03.2020	Čermáková Dana	250
26.02.2020	Richter Musilová Oldřiška	1 000
18.02.2020	Kratochvíl Václav a Tereza	10 000
27.01.2020	Bezděk Vladimír	1 000
23.12.2020	Čermáková Dana	250
20.12.2019	Dětský vánoční jarmark 2019, Alexy Radka	15 525
17.12.2019	Havlík Daniel	10 000
13.11.2019	Alexy Radka	5 000

Stav účtu můžete sledovat na www.rb.cz pod záložkou „Povinně zveřejňované informace“ a do vyhledávače zadejte název **Dobřichovice sobě DIVADLO**. Pokud si nepřejete být jmenovitě uvedeni, prosím napište to do poznámky. Přeji všem hodně zdraví! Radka Alexy 770 105 175

DOBRÝ ŘEMESLNÍK HODINOVÝ MANŽEL NÁBYTEK NA MÍRU

+420 604 209 810 | www.dfactory.cz

Vzpomínky dobřichovického rodáka

Ing. Aloise Láška

Asi před deseti roky přišel na náš městský úřad mail s textem vzpomínek na to, jak se žilo v Dobřichovicích na konci 19. století. Poslal nám je z Bratislavy syn Aloise Láška, který poté co se v Dobřichovicích v roce 1885 narodil, jako 12letý z nich odešel, se do nich již asi nikdy nevrátil. Následoval povolání svého otce, který tehdy byl přednostou železniční stanice Dobřichovice, dal se také na železniční kariéru, vystudoval a celý život pracoval na dráze. Ve 20. letech se již jako dospělý dostal na Slovensko, kde již zůstal a zde nyní žijí i všichni jeho potomci.

Ke konci svého života sepsal vzpomínky. Uvádíme z nich jen tu část, která se týká Dobřichovic. Mějte při jejich čtení na paměti, že v té době nebyla u nás elektřina, celá dráha v noci jela na petrolejové lampy, oba břehy Berounky nespojoval most, školní budova měla je čtyři třídy, všechny ulice byly prашné a z Dobřichovic do Všenor se povozem jezdilo dnešní Všenorskou ulicí k třetímu přejezdu u křižovatky u Krijcosu, nebo se chodilo kolem kolejí po malé pěšině pěšky.

Nechme ale vyprávět Aloise Láška.

Nazelenalý knoflík

Jednou jsem hledal nějaký knoflík. Ani už nevím k čemu. Vzpomněl jsem, že takové všelijaké věcičky se po léta ukládaly do velké plechové krabice od kakaa s nápisem Van Houtens Cacao. Byly tam přerůzné knoflíky, spínací špendlíky, různé šňůrky, tkaničky i nějaký ten hřebík, které se tam odkládaly, že by se snad jednou mohly potřebovat.

Nemohla nalézt, co jsem hledal, vysypal jsem celý obsah krabice na stůl. U dna bylo mezi jiným několik kovových knoflíků. Několik s kotvou – to když jsem sloužil u námořnictva, pak několik kovových knoflíků, již značně pokrytých měděnkou, ty byly z otcovy uniformy železničářské. Kdysi byly blýskavé, zlaté, nyní již nazelenalé. Vzal jsem jeden do ruky. Byly na něm iniciály BWB. „Böhmische Westbahn“. Pak tam bylo několik „žlutých“ bordur, nárameníky černé se zlatou bordurou a tři se „zlatými“ rozetami, okřídlené kolečko z čepice, „zlatá“ korunka a takové všelijaké drobnosti. To mi zbylo po otci. A tyto drobnůstky, vyvolaly ve mně vzpomínky na otce, na dobu dávno minulou, na mé rodiště, na dobu mého mládí.

BWB

Dnes sotva kdo tuší, co znamenají ta tři písmenka BWB – Böhmische Westbahn. V druhé polovině 19. století, kdy se bouřlivě stavěly nové železnice, ujal se tohoto podnikání soukromé firmy. Tak v Čechách vznikla Česká západní dráha ze Smíchova přes Beroun, Hořovice, Plzeň, Domažlice, přes bavorskou hranici – Furth im Walde, česky se tomu tehdy říkalo Brod nad Lesy – ale to už bylo v Německu, v Bavorech.

Dále byla v Čechách BNB (Böhmische Nordbahn) z Prahy do Bakova, Mladé Boleslavi, Turnova, z Bakova do České Lípy s odbočkou do Děčína, pak další odbočka na Varnsdorf a Rumburk.

Pak to byla ONWB (Österreichische Nord-Westbahn) z Vídně do Znojma, Kolína, Velkého Oseku, Nymburka a Děčína. Tato hlavní

linka se vyhnula Praze, ale k Praze vedla pobočná trať z Lysé nad Labem. Hlavní trať Vídeň – Kolín – Děčín byla nejkratší spojkou mezi Vídní a Berlínem.

Pro spojení Prahy s Vídní byla důležitá KFJB (Kaiser Franz Josef Bahn) z Vídně do Gmündu – odtamtud jedna větev vedla přes Tábor do Prahy, druhá přes České Budějovice a Plzeň do Chebu.

Na Moravě nejdůležitější tratí byla KFNB (Kaiser Ferdinand Nordbahn) z Vídně do Břeclavi (odtud vedla odbočka do Brna, Přerova, Ostravy, Krakova a dále do rakouského Haliče). To byla nejstarší dráha bývalého Rakouska.

Zdá se vám to trochu suchopárné? Ale patří to k historii. Pamětníci, kteří přešli od soukromé dráhy k zestátnění, svorně tvrdili, že zestátněním se provoz zdrazil. Nabobtnala ředitelství, a k tomu ještě přišlo ministerstvo železnic. Náklady vzrostly. Obsazování vedoucích míst stávalo se kolbištěm politických stran. Byrokracie se rozbujnila. Uplatňovala se protekce, není divu, že někdejší cílevědomá hospodárnost někdejších hospodářsky spravovaných železnic utrpěla značné újmy.

Můj otec – přednosta stanice v Dobřichovicích

Můj otec byl původem selský synek z Jaroměře. Studoval nejprve čtyři roky na benediktinském řádovém gymnáziu německém v Broumově, kde ale už tehdy byla čeština povinným předmětem, pak na vyšším českém gymnáziu v Hradci Králové. Po absolvování se měl stát knězem. Tak to tehdy v Čechách v mnoha případech bylo obvyklé. Krátkou dobu pobyl ve Štýrském Hradci.

Otec pak působil co dopravní úředník v Nýřanech, v Holoubkově, a snad i jinde. Za mých dětských let už byl přednostou stanice v Dobřichovicích. Má ještě několik jmenovacích dekretů s titulem „Wohlgeboren Herrn...“ ba některý s titulem „Hochwohlgeboren Herrn...“. S tituly se, jak patrně, příliš nešetřilo, i když to byl „Tittel ohne Mittel“.

V kterém roce byl otec jmenován přednostou v Dobřichovicích, to nevím. Někdy kolem roku 1885. To už měl tři rozety na náramenících a plat 2400 K ročně. Za to se nechalo tehdy slušně, byť při vši skromnosti, žít. Byt byl naturální v budově nádraží – a jaký – tři pokoje a kuchyň.

Otec byl vysoké urostlé postavy, zkrátka zjevem svým reprezentativní, proto ho asi zvolili úředníci „BWB“ za delegáta. A mám dojem, že ta reprezentativní postava otcova byla nejposlednějším podnětem k jeho jmenování za přednostu v Dobřichovicích. Vždyť Dobřichovice byly sice letním sídlem pražské smetánky, ale jinak komerčně to byla stanice bezvýznamná.

Na počátku své „kariéry“ byl otec nějakou krátkou dobu na stanici Smíchov. V Praze se seznámil s mou matkou, rodačkou z Kožlan. Učila se v Praze tehdy vařit kdesi na Velkopřevorském náměstí na Malé Straně. Matka byla menší postavy, vlasů havraních, dobrácká každým coulem, skromná téměř do nemožnosti. Nikdy jsem neslyšel od ní příkřejšího slova.

Dobřichovice – moje rodiště

To je teda moje rodiště. Tam jsem prožil léta svého dětství. Narodil jsem se tam 20. listopadu 1885. Tak něco z těch raných let.

Stanice Dobřichovice byla a jest snad dosud jednou z nejvýstavnějších budov drážních na celé trati. Ves Dobřichovice, řekl bych kmenová, leží na levém břehu řeky Berounky. Na prvním břehu jsou, abych tak řekl „Dobřichovice 2“ – říkalo se tam na Na Brunšové. Několik menších stavení stálo proti původním Dobřichovicím. Na Brunšové byl jeden krám řeznický, patřil Vláškoví a jeden krám se vším možným, tak něco mezi hokynářem a „koloniálem“. A pak vily a vily. Luxusní vily, alespoň na tehdejší poměry. A jejich majitelé? Univerzitní profesor JUDr. rytíř Randa – tehdy český „ministr krajan“, což značí ministra pro české záležitosti. Pan Procháska – majitel velkého voňavkářství v Praze na Příkopech, stavební podnikatelé arch. Buldra, Kačer atd., JUDr. Škarda, poslanec JUDr. Herold atd. Pražská elita. Ale abych tak řekl, elita pracující. Jejich rodiny byly sice v Dobřichovicích ve svých vilách v létě delší dobu, majitelé sami ale jen ve svém volném čase. Toť se ví, nemohli své podniky a obchody jen tak na léto zavřít.

A pak, tehdy se ještě nejezdilo do světa, jako později. Kdepak tehdy Riviéra, Itálie, Alpy, Švýcarsko, Paříž. Snad tu a tam někdo. Ale všeobecně? I pro těch horních 10.000 stačily tehdy Dobřichovice, případně i Řevnice, Senohraby atd.

Dobřichovice leží v rozkošné dolině protknuté tokem Berounky. Po levém břehu něco polí, většinou panských, tedy Křižovnických, ale pronajmutých, u břehu Berounky ves Dobřichovice, tam několik drobných usedlostí, u samého břehu bývalý klášter, tehdy už jen fara „Rytířského řádu Křižovníků českých s červenou hvězdou“, kteří měli klášter na Starém Městě Pražském hned vedle staroměstské mostecké věže. Tam měl palác i jejich Velmistr – Generál.

Křižovníci měli u nás i malý pivovar. Vařilo se tam pivo, černé, Křižovnické. Čepovalo se do kameninových bílých džbánek. Holba za 5 krejcarů, a bylo to nějaké pivo!

Vedle fary byl kostel, při břehu mlýn a samozřejmě jez. Z Brunšova do vsi jezdil pod zámek převos, napravo od převozu kousek dále byla obecná škola. Čtyřtřídní. Z obce Dobřichovice ve vzdálenosti asi 1 km byla malá osada Karlík, při ní hřbitov s kostelem, nad osadou skály. Tam stával kdysi hrádek českých královen, tam prý prodlévaly české královny, když král byl na nedalekém Karlštejně. Řekl jsem, že Dobřichovice leží v utěšené dolině, protknuté řekou Berounekou. Jest to spíše kotlina, uzavřená z jihozápadní strany u Řevnic, pak se dotýká Berounka osady Lety, protéká Dobřichovicemi. Mezi železniční stanicí Dobřichovice, kterou dělí od řeky úrodná pole, pěstoval náš nejbližší soused, majitel výletní restaurace, znamenité zelí. Na protější straně Berounky leží ves Vonoklasy přilepená na svahu dosti příkrém, který přecházel pak v náhorní rovinu. Za stanicí na svahu Brdského pohoří byly vily, pak les. Kousek dále k jihovýchodu osada Všenory. Tam byl velkostatek Nolčův. Měl na dvoře pávy. Chodil jsem se tam někdy obdivovat jejich rozevřenému chvostu. Svým pokřikem předpovídali špatné počasí. Alespoň se to tak říkalo.

Za Všenory proláklina Brdská. Bylo tam několik vil Pražáků. Ty už tam stávaly dříve, než se počaly stavět vily v Dobřichovicích. Ostatně i v Řevnicích byla vilová kolonie.

Kotlina se uzavírala u vsi Horní Mokropsy. Ves ta byla na kopečku, a korunoval ji kostel farní. Byl jsem tam jednou na instalaci faráře Truxy, a to jsem byl chlapec asi sedmiletý. Pamatuji se, že při hostině tam podávali lososa s majonézou, to byla tehdy vzácnost, samozřejmě že byl jsem tam v doprovodu rodičů.

Na Černošické straně řeky byl mlýn s hučícím jezem, kousek nad jezem železniční most přes Berounek, za mostem prolomená skála pro

železniční trať. V Černošicích tehdy ještě vilová kolonie nestávala. Byl tam jen proti zastávce výletní hostinec „Na slánce.“

A nyní trochu o mých dětských létech

Kamarádů jsem měl málo. Děti Pražáků nepřicházely vůbec v úvahu. Předně jich bylo pramálo, a pak byly v Dobřichovicích jen příležitostně. Pražáci, to vůbec byla obec pro sebe.

U Šebestů, od nás v protější výletní hospodě, byly děti už starší, až na jednu dceru, která chodila se mnou do školy. Ale s holkami – jaképak tehdy kamarádství a ještě k tomu byla nazrzlá.

Z kluků to byl jediný Pepík od „Vechtrů“, to byl synek traťového hlídače. Bydleli v malém strážním domku na záhlaví staničního kolejíště. Ten domek, to byla jediná místnost se zápražím. Skoro větší byl chlív pro dvě krávy a slepičárna. Trávu a seno získával ze železničních náspů a trochu toho obilí z přilehlých políček, které byly v majetku dráhy. Byl to, vlastně co se hospodářství týče, chalupník, od něhož se lišil ještě tím, že měl k tomu od železnice gáží.

Naši ale tomu kamarádství s Pepíkem „Vechtrů“ nepřáli. A mělo to celkem svůj důvod. Pepík neuměl v sobě utajit, abych tak řekl, třídní nenávisť vůči „pánům“. To asi měl z domova. Ale rád jsem s ním chodil na podzim na pastvu. Na podzim, kdy už z polí vše bylo sklizeno, vyháněly se krávy na pastvu. Hlavně k Berounce, kde břeh byl rouben loukou. I z Brunšova tam kluci vyháněli krávy na pastvu.

Jednou jsem se chtěl klukům pochlubit hůlkou, co mně matka přivezla z Prahy. Tehdy nosit hůlku, to znamenalo téměř jako uznání, lépe řečeno pasování za dospělého. Byla to hezká hůlka, ale žádná přepychová věc. Ale měl jsem z ní radost. A Pepík mně jí na pastvě ukradl, nebylo to ovšem nic světodějného. A já řval, prosil jsem, aby mně ji vrátil. Ale kdepak. Práskal bičem a pokřikoval na mně Šefrňous! Šefrňous! Byl silnější, abych ho spral. To jako, že můj otec byl šéfem, a já tedy šefrňous. Dnes vím, že to měl z domova. Nenávist třídní. Nic neplatilo, že otec měl službu mnohem zodpovědnější a namáhavější, ale byl tzv. „pánem“. Myslím, že takové třídní rozpory byly, jsou a budou. Snad to bude mít jiné názvy. Mně to bylo tehdy hrozně líto.

Ještě si tak vzpomínám na takovou malou zvláštní příhodu. Na poli za dráhou pěstoval Šebesta, takto i hospodský z výletní restaurace hned při východu ze stanice, hlávkové zelí. Jednoho léta byla však větší úroda na housenky, než na zelí. A milé housenky – bylo jich statisíce, sklídily celou úrodu samy. Na poli zůstaly jen ohlodané košťály. A housenky byly ještě při plné chuti.

Daly se na pochod. Bylo jich široký zelený proud. A namířily si to přes koleje – na druhou stranu dráhy. Jízdný lesklý povrch kolejí se celý zezelenal, tak jich táhlo husto v sevřeném útvaru. Neznamenaly signály zvonkové, že tudy projede, lépe řečeno má projít vlak. Vjela do jejich tahu vlaková lokomotiva. Proč by také nevjela, vždyť vjezdové návěstidlo bylo na volno. To byl masakr housenek. Housenky sice kruté odpýkaly to své tažení za novým Lebensraumem, životním prostorem, ale přece jen se pomstily té drtící síle lokomotivy. Lokomotiva se dostala do smyku a nemohla dále. Ovšem, nebyla to žádná katastrofa. Koleje se zametly pometlem, popískovaly se, a jelo se dále.

Ostatně taková tažení za novým Lebensraumem pořádají občas i lidé. A končí to jak u těch housenek.

Popíši poněkud tu železniční stanici Dobřichovice

Zmínil jsem se již, že to byla jedna snad z nejvýstavnějších stanic na trati Smíchov – Furth im Walde. Bydleli jsme v prvním poschodí po celé frontě směrem na kolejišti. Na druhé straně Berounky, tedy za vodou, vyvýšené v malé kotlině, jsme koukali na Vonoklasy. Měli jsme tři pokoje a kuchyni. Dva pokoje měly po dvou oknech, jeden měl tři okna. Takový byt se pokládal tehdy za přiměřený pro přednostu stanice. Vyšší

Věra Hainzová, akvarel

šarže, jako přednosta tratě nebo přednosta výtopy, pro ty byla jako přiměřeně odpovídající výměra bytová pět pokojů, ale pravím pokojů, ne pokojíků a kuchyni. Koupelna? To tehdy nebylo ve zvyku.

Byt s vyhlídkou na vilový svah obýval přidělený staniční úředník. Tento byt měl o jeden pokoj méně. V každém pokoji i v kuchyni visely na zdi hodiny. To byla taková samozřejmost v bytech železničářů. Vyžadovala to už služba. A vlaky také jezdily tak, že hodinky se mohly podle toho řídit, aniž bylo potřebí nějakých časových udání. Přesně ve 12 hodin okružní telegram označoval poledne a současně zvon na stanovištích traťových strážmistrů dvanácti ranami vyzýval zaměstnance: „Seřídte si hodiny!“

Před stanicí byl krytý peron. Po sloupech podpírajících střechu peronu vinula se divoká réva, jinak „psí víno“. Po obou stranách staniční budovy byly přístavky. Na jejich balustrádě stály cementové „květinové“ hrnce, v nich „zasazené“ agáve. Ovšem ne živé. Dobřichovice nejsou v Mexiku. Agávéové listy byly plechové. Jeden takový agávéový list používal pomocný Rouša jako nálevku petroleje do lamp. Čištění lamp i doplňování petrolejem patřilo k jeho povinnostem. V přízemku stanice byla dopravní a telegrafní kancelář, k ní přilehlá výdejná jízdenek.

Vedle dopravní kanceláře byla čekárna I. a II. třídy, ta měla masivní dubový nábytek, křesla byla čalouněna s povlakem z černé kůže. Na stěně zrcadlo. K ní přiléhala čekárna III. třídy s lavicemi a stoly z tvrdého dřeva.

A vzadu byla ještě jedna místnost, ta přiléhala k výdejně jízdenek. Tato místnost měla podlahu mozaikovou, hladce vybroušenou s obrazy okřídlených lvů s orlími hlavami a meandrovou bordurou. Oj! Tam se honila káča, jedna radost!

Čekárny byly ale málo využívány. Obzvláště čekárna I. a II. třídy zela většinou prázdnotou. Pražáci přicházeli k vlakům skoro těsně před odjezdem, hlavně ti majitelé vil. A nedělní výletníci – ti nejraději čekali na peroně. Usedlých venkovanů jezdilo drahou pramálo.

Ale čekárna I. a II. třídy přec byla občas používána. To když paní Randová čekala na svého manžela, profesora Karlo-Ferdinandovy univerzity, ministra u vídeňské vlády, na rytíře Randu. Paní Randová byla taková vyčouhlá, skoro jako bidlo. Vždy přicházela se dvěma jezev-

číky na šňůrce vedenými. Ty jezevčíky uvázala k noze stolu v čekárně I. třídy a sama se procházela po peroně. A tak jsem žil jako dítě v představě, že ta čekárna I. třídy je jen pro psy pana rytíře. Ostatně také mi nešlo do hlavy, že pan rytíř Randa přijížděl v šosatém tmavém kabátě. Že byl vyčouhlý a vypadal jako Don Quijote, že měl licousy skoro jako císař pán Franz Josef – nu to by se tak ještě sneslo u rytíře. Ale na koni ve zbroji jsem toho našeho pana rytíře nikdy neviděl.

Východ ze stanice byl po pravé straně – tam byla jáma na popel, ovšemže krytá a celá roubená vinnou révou. Pod tím révovým loubím jsem měl králíkárnou a menší slepičárnu. To patřilo jaksí mně. Jednou jsem dostal liliputánky. Asi tři hezounké slepičky a liliputánského černého kohoutka. To ale nebyl obyčejný kohout. Ten byl bojovného ducha. Ač malý, byl to skutečný rytíř bez bázně a hany. Jednou, bylo to v létě v neděli, slunce hrálo jedna radost, bylo k polednímu. Z Prahy se přihnul vlak a vychrlil plno výletníků. Většinou byli v nedělní parádě. Hlavně dámy.

Vlečky vesele zametaly zem. Tehdy bez vlečky dámy neudělaly ani ránu. Obzvláště v neděli ne. Kabátky s dlouhými rukávy, to se přece také patřilo. A na hlavě florentinský klobouk, slaměný s velkou střechou, a na kloboucích celé zahradnictví, i polní kvítí, hlavně chrpy, vlčí máky, i klas nějaký obilný.

Některé klobouky zase byly jako ovocnářská reklama. Třešně, jablka, hrušky a přirozeně nějaké ty fábory k tomu. Můj milý liliputánský kohoutek vyletěl na plot, chvíli pozoroval to hemžení, pak se mu zalíbil nějaký ten dámský klobouk vyzdobený klasy obilnými a polním kvítím – a s velkým pokřikem válečným už byl na klobouku a cuchal ho, až hrůza bylo pohledět. Byl z toho křik, výskání, slzy, smích, hotový cirkus. Jenže můj milý kohoutek byl pro ten svůj výpad odsouzen k ztrátě hrdla. A pak jsem řval zase já. Inu, to je riziko rytířského boje. Rytíř Dr. Randa se do takových zápasů nepouštěl, a proto neztratil hlavu.

Když jsem tak vzpomněl rytíře Randu, na stanici se zjevil občas ještě jeden šlechtic. Baron Brandeis. Přijel vždy v kočáře. Měl statek v Řídké. To bylo nahoře nad Všenory. Oblečen byl obyčejně v kožené jezdecké kalhoty, koženou kazajku. Na dráze jezdil jen prvou třídou. Ta byla jaksí vyhrazena pro šlechtu.

Vozové třídy byly tři. Prvá třída byla celá vyčalouněná červeným plyšem, druhá třída měla polštářování potažené černou kůží, třetí třída měla jen tvrdé lavice. Druhá třída byla jaksi vyhrazena pro měšťáky, třetí třída pro lid. Ovšem, každý mohl jeti tou třídou, kterou si zaplatil, ale v celku se dodržovalo to rozvrstvení, jak jsem naznačil.

U osobních vlaků na hlavních tratích byly všechny tři uvedené třídy. Vagony byly jen dvojosé. Osobní vlaky byly tedy krátké. Nejezdilo se tolik jako dnes. Vagony neměly záchody. Jediný záchod byl ve vlaku ve služebním voze, kde bylo též jakési kupé pro psy.

Jednou, byl jsem náhodou u vlaku, kdosi si přivezl psa. Přirozeně ve psím oddělení služebního vozu. Sotva vlakvedoucí otevřel psinec, pes vyskočil a utíkal jako zdračený. Nevím, zda se s ním majitel shledal.

Železniční vozy byly tehdy neprůchodné, ne jako dnes. Každý oddíl byl jednotkou pro sebe, z jednoho do druhého nedalo se přecházet. Byly to tak zvané kupé—vozy. Přirozeně po obou bocích byly těžké dveře. Západková uzávěra nechala se obsloužit jen zvenčí. A revize lístku? Ta byla! Podél celého vozu bylo průběžné stupátko, zvané Laufbrett. A podél celého vozu bylo též průběžné madlo na přidržování se průvodčího, který se za jízdy soukal podél vlaku od jednoho kupé ke druhému, vystoupil na stupátko od kupé, otevřel oddíl, vzepřel se rameny mezi veřejemi a proštípoval jízdenky. To byla téměř akrobacie. Neslyšel jsem ale, že by došlo tehdy při tom k úrazu.

A výprava vlaku? Před odjezdem zazněl velký zvon. To znamenalo: „Nastupte do vlaku“. Pak dal výpravčí vlakvedoucímu povolení k odjezdu. Na to vlakvedoucí zapískal. Průvodčí oběhli přidělené vozy a přesvědčili se, že kupé jsou řádně uzavřena, na to zdvihli ruku, v noci svítilnu, a volali „Fertig, hotovo!“ A vlakvedoucí trubkou vybídl strojvůdce k jízdě. Před odjezdem nedělních výletnických vlaků svolávali se výletníci delším vyzváněním ze stanice hodinu před odjezdem.

Jak to vypadá všechno dnes už nepraktické! Ale ještě komplikovanější to bylo v tehdejší Rusku. Trojnásobné vyzvánění před odjezdem. Od stanice ke stanici převážel vlakvedoucí tak zvané žezlo. Teprve když vlakvedoucí v sousední stanici odevzdal žezlo, mohl výpravčí odbavit vlak v protisměru.

A vagony z dob mého mládí? To už byl velký pokrok proti prvopočátkům železnice, kde I. třída byla zasklena, druhá třída jen přestřešena, tedy bez oken, a třetí třída beze všeho přestřešení.

Původní lokomotivy neměly ani strojvůdcovskou budku. Strojvůdce byl však vysoce vážen. Řídil stroj oblečen v černý frakátý oblek, bílé rukavičky, na hlavě cylindr. To bylo tak odkoukané od kočích pan-ských ekvipáží.

Trochu jsem odbočil. Vraťme se k baronu Brandeisovi. Ten baron, to byl koňář! V kočáře měl zapraženy skvělé klusáky – to jeho spřežení, to umělo uhánět! Pro nás, kluky, bylo největším potěšením sednout si za vůz, na zadní nápravu a nechat se vézt. Ale když to zahlédl jiný kluk, opěšalý, bylo zas jeho potěšením volat na kočího: „Za vozem! Za vozem!“ A kočí nás honil bičem dolů. Nezbylo, než poslechnout. Odesla to nějaká ta modřina nebo nakřápnutí lebky.

O zálibě barona Brandeise v koních svědčí i to, že jeho dcera Jela s úspěchem na Velké pardubické. Byla to tuším jediná žena, která se zúčastnila tohoto těžkého dostihu. To už bylo ale za prvé republiky.

Raději se vraťme k mým klukovským létům. Měl jsem kamarádů málo – stanice byla hodně stranou vsi – byla to nejkratší výspa Dobřichovic. Když se přes to nějaký ten kamarád přinatrefil, hrál jsem s ním špačka. Ponocný Krenša uměl udělat ze dřeva báječné špačky. A palestra – ta byla přímo virtuózně udělaná.

Jinak, okukoval jsem při příjezdu a odjezdu vlaků, zvláště když měl otec službu. Pak se chodilo po kládách, které z lesů svážely a uskladňovaly u magacínu. S velikou zálibou se chodilo též po kolejnicích. Malér

byl ovšem, když se člověk smekl na výhybce a noha se vklínila mezi kolejnici. Trvalo to chvíli, než se člověk vyklestil.

V létě, když Pražáci a hlavně majitelé vil se vyhnuli z vlaku, sběhlo se na nádraží najednou celý houf kluků! Z Brunšova i ze Všenor. Nabízeli se, že odnesou nějaký ten kufr nebo jiné zavazadlo. To se ví, že ne zadarmo. Za desetník. Dobřichováci, lépe řečeno kluci z Brunšova, nenáviděli nekalou konkurenci, hlavně Všenoráky. Ti šťastní, co ulovili nějakého zákazníka, se odklidili v doprovodu svých kunšoftů. A ti druzí – ti se pustili do sebe. Dobřichováci kontra Všenoráci. A došlo i na kamenování. Já jsem se sice té soutěže neúčastnil, ale při tom zápase jsem přece jen stržil ránu kamenem do paty. Někdy den jsem pokulhával. Ale nic to nebylo.

Také se hrávalo „na maso“. Otevřený nůž kapesní nebo kudla se vymrštila, aby udělal nůž několik přemetů a pak se zasekl do prkna nebo dřevěných schodů. Takové schody byly na levé straně nádražní budovy, kde cesta do Všenor byla pod malým náspem. Jednou, když jsem si tak na těch schodech hrál, blížila se ke mně má sestra Anna. Byla o 12 let starší, než já. Věděl jsem, že odjela ráno do Prahy.

Jezdila tam do klášterní školy „Sacre coeur“ na Smíchově, v Karlově ulici. Byla to tuším dvouroční dívčí škola.

Vysvědčení bylo jen francouzské, to byl vyučovací jazyk. To vysvědčení bylo nezvyklého formátu. Na osmerce. Nahoře obrázek Panny Marie se srdcem, pak tři známky: z pilnosti, z jazyka francouzského, a z ručních prací. Později to bylo uznáno jako rovnocenné s měšťankou a tak se za nějakých 10 let stala sestra Anna úřednicí státních drah, zprvu na hlavním nádraží v Praze co kasírka při výdeji jízdenek, pak za 1. republiky u nově zřízeného ředitelství drah v Hradci Králové.

Zase jsem odbočil. Ty vzpomínky se tak překotně hrnou, neuspodídaně. Jinak to už nejde.

Tehdy, když jsem si tak sám a sám hrál na těch schodech u nádraží na maso, přiběhla sestra Anna od Všenor. Proč jen neprijela vlakem? Byl tehdy krásný den letní, slunce svítilo tak mile. Dobře se na to pamatuji. Měla zelené sametové šaty, pěkně to sestře slušelo. Ale byla tak nesvá. Ničím si mně sic nepostěžovala, ale vycítil jsem, že se jí něco nemilého stalo. Teprve později jsem se to dozvěděl. Měla známost, vážnou známost. S jakýmsi panem Hůlou, právníkem. Později za první republiky stal se sekčním šéfem na ministerstvu dopravy.

A ten den, co se rozběhla pěšky z Prahy do Dobřichovic, aniž čekala na vlak, se rozešli. Od těch časů nechtěla o mužských ani slyšet, ač se mohla dobře provdat. Měla pěknou postavu po otci, řekl bych, že byla i hezká, ač čerta jsem tomu tehdy rozuměl. Zkrátka, už se neprovdala. Zatrpkla. A šetřila. Bůhsuď pro koho. Snad pro mne. Ve mně se shlížela. Vřak po ní zůstalo, když v roce 1947 zemřela, značné jmění. A to naspořila z celkem dosti malé gáže.

Druhá sestra Marie měla soukromou obchodní školu. Nějakou dobu byla zaměstnána v Cyrilo-Methodějské knihtiskárně. Nebyla ale zdravá.

A nyní něco o otci. Služby tehdy byly: 24 hodin služby, 24 hodin volno. Vystřídal jej přidělený úředník. V noci byl ovšem provoz slabší, bylo možno si i odpočinouti na pohovce. Ale na pouhé telegrafické volání bylo nutno se hned hlásit.

Tehdy dopravák musel zastati i telegrafní službu, musel prodávat jízdenky, odbavovat zavazadla i celovozové zásilky. Nástup služby byl v 7 hodin večer, před noční otec podřimoval. A volno – to neměl téměř žádné. Přednosta stanice musel býti kdykoliv po ruce. Tehdejší služba neznamenalala žádné pohodlí. Svátek – nesvátek, to bylo jedno.

Na velkých stanicích, kde byla služba specializovaná, měli to snad trochu výhodnější. Vozových zásilek ovšem nebylo mnoho. Vždyť v Dobřichovicích nebyla žádná továrna. Odesíláno bylo jen dlouhé dřevo, hlávkové zelí, občas něco dobytka. Docházely struskové cihly z Králova Dvora u Berouna, popel na stavby z Prahy. Kusového zboží

bylo víc. Ke stanici byli přiděleni dva staniční zřízenci, to byli pracovníci pro všechno – hlavně pomáhali při podání a výdeji zásilek a starali se o pořádek v magacině i ve stanici.

Jednou do roka projížděl Dobřichovicemi zvláštní dvorní vlak. Vezl Württemberskou královnu, co každé léto trávila v Náchodě u tamního knížete či vévody. Byla z tamního rodu. Ač vlak projížděl v noci, otec měl nařízeno dohlédnout na průjezd vlaku v plné parádě, to ve dvojrohé parádním klobouku, s kordem po boku, na rukou bílé rukavičky. To už byl takový ceremoniál. A královna z Württembergu asi z cele té parády nic neviděla. Byla noc. Přirozeně že vlak doprovázeli všelijací železniční hodnostáři nemluvě o dvorním doprovodu královny.

Ani nevím, že by měl otec někdy dovolenou. To by musel přijetí substitut.

Matka jezdila měsíčně jednou i dvakrát do Prahy na nákup. To už byla taková železničářská vymoženost. Dvakrát za měsíc jeli na nákup do nejbližšího většího města. K tomu opravňovala takzvaná knížka, opravňující do měsíce na dvě jízdy tam i zpět zdarma.

Matka byla nejvíc spřátelena s rodinou strojvůdce Procházky. Procházkovci bydleli hned u Smíchovského nádraží ve velkém činžáku, říkalo se tam U Karasů. Tam byla spousta pavlačových bytů, s jedním velkým pokojem a velkou kuchyní. Záchody společné na konci pavlače. Takový způsob bydlení byl tehdy v Praze zcela obvyklý a nájemníci si lepšího bydlení ani nepřáli. Byly to byty poměrně laciné. Tam u Procházek se matka skoro vždycky stavěla. Několikrát jsem tam byl s ní.

Jen jedenkrát nás otec vyvezl z Dobřichovic. Nakrátko, tuším na dva dny. Jeli jsme do Karlových Varů. Spali jsme v čekárně II. třídy na karlovarském nádraží. Oběd jsme měli po kapsách. Jen polévku jsme si kdesi koupili. Z těch Karlových Varů jsem ale mnoho neměl, před odjezdem jsem si zadřel třísku pod nehet a podebíralo se mi to. To přirozeně nepřispěje k dobré náladě.

Tak se tedy sloužilo tehdy na dráze.

Já jsem chodil do školy na druhém břehu v Dobřichovicích. Ve škole bylo vyučování dopolední od 8 do 13 hod. Odpoledne od 14 do 16 hod. Ve čtvrtek jsme měli volno po celý den. Do naší čtyřtřídní školy docházely mimo děti z Dobřichovic též děti z obce Lety, z Karlíka a z Vonoklas. Na jejich jména si už ale nevzpomínám, jen jména některých uvázla mně v paměti. Tak vzpomínám, že chodil se mnou do třídy synek řídícího učitele Bobka. Pak Vítová, dcera tamního lékaře Víta. Ten neměl doktorát. Ale byl oprávněn léčit na základě jakéhosi dekretu, který získal na vojně. Pak byli ve třídě dva židi – Gut a Král. Otcové obou měli obchůdky v Dobřichovicích.

Dobřichovice měly tehdy faru, školu a dva židovské kšefty. Ta židatka přirozeně tehdy zkoušela od nás dost ústrků a posměchů. Snášeli to s trpkým pousmáním. Vyučování bylo nevalné. To jsem si teprve uvědomil později, když jsme se v roce 1896 přestěhovali na Smíchov a já chodil ještě čtvrt roku do tamní obecné školy ve Vltavské ulici. Tam toho děti věděly víc, než já jsem se naučil v Dobřichovicích. Ta méněcennost Dobřichovické školy nevězela ani v učitelích. Příčina byla jinde.

Byla-li tak zvaná velká voda, to jest rozvodněná Berounka po průtržích mračen a velkých deštích, kdy se po Berounce plavily i klády, ba celé chlívky, prkna, urvané keře, převozník nepřevážel. Když šly ledy, převozník rovněž nepřevážel. Pro nás z druhého břehu tehdy škola odpadla. V době polních prací měly děti z rolnických usedlostí tak zvanou úlevu na výpomoc při hospodářství, tedy pro ně škola odpadla. Takových zvláštností ovšem pražská škola neměla a přirozeně se to projevilo na výuce. Naši mně nechali také vyučovati ve hře na housle. Učil mě učitel Kalina, takový mládenec podobaný od neštovic. Byli jsme tři, co nás učil. Dva jsme mu platili jakýsi menší honorář – tuším 3 zlaté měsíčně. Třetí neplatil, ale uklízel učiteli jeho

kumbálek, co obýval. Bůhví, proč si ten učitel Kalina vydržoval úklid v tom svém pokojíku. Když jsme se tam vešli dohromady s kantorem my tři učedníci na hodinu, ledva jsme se tam vešli dohromady. A měl v pokojíku jen harmonium, úzkou postel, malý stůl a jednu židli. To byla celá jeho výbava. To vyučování na housle bylo také chabé. To jsem si též uvědomil až po našem přestěhování do Prahy. Tam mně řekli při přezkoušení, že to mé předešlé školení bylo příliš slabé. Měli pravdu. Ale mne to nějak dopálilo, a houslí jsem nechal. Snad to byla škoda. Měl jsem vytrvat.

Ještě jedna epizoda. Z Dobřichovic. Bylo to ve čtvrtek, v den školního prázdná. Po obědě měl jsem se dostavit na hodinu houslí. Sebral jsem housle, byly v takovém dřevěném futrálu. Bylo to v zimě, sněhu habaděj. Na jednom svahu jezdila mládež na sáňkách. Přidal jsem se k nim. Sáňky jsem sice neměl, ale to nevadilo. Futrál houslový sáňky výborně nahradil – tak jsem jezdil a jezdil. Až do tmy. Ani jsem si neuvědomil, jak čas ubíhá. Z hodiny na housle nebylo nic. Pochvalu jsem za to ovšem nesklidil. Inu pro takové věci nebylo tehdy porozumění.

Roky školácké mýjely. Byl jsem již ve čtvrté třídě, na jaře to bylo. Otec byl penzionován. Prý pro písarskou křeč, ale nevím to určitě. Tou písarskou křečí tehdy trpělo dost lidí. U otce to byl snad i následek z dob jeho mládí, kdy co student na prázdninách musel těžko pomáhat doma při polních pracích. A sedlačina není žádná lehká robota. Obzvlášť tehdy nebyla.

Než dokončím tu kapitulu o Dobřichovicích, zmíním se ještě o tehdejších lokomotivách. Lokomotivy byly tehdy více méně „jednotné.“ Tedy jeden, nejvýše dva typy.

Původně měly lokomotivy jména, jako jména měst, nebo i jména vynálezců, tak třeba byla lokomotiva označená štítkem „Stefenson“. Tyto lokomotivy byly tříspřežné, maximální rychlost 45 km/h. Dnes by měly označení 312, tedy měly osový tlak na tažnou osu 12 tun. Běhounová kola nebyla, nebylo jich také pro ty rychlosti zapotřebí. Tak jezdily kolem našich oken lokomotivy „Smíchov, Beroun, Pilsen, Taus, Stefenson atd.“ Na Smíchově posunovaly i malé tendrové lokomotivy dvojspřežné s označením „Dobřichovitz“ a „Řevnitz“.

Tehdejší lokomotivy se dožívaly vysokého věku. Parní lokomotivy jsou vůbec velmi trvanlivé. Osmdesátiletá lokomotiva není žádnou zvláštností. Byl to také a jest posud nejlacinější stroj, co se týče váhy, tedy ceny pro kg. Elektrická lokomotiva je desetkrát dražší, a životnost má kratší. Ty lokomotivy z mého mládí dosluhovaly ještě za mého působení v Bratislavě. Jezdily na trati Bratislava Nové Mesto – Komárno.

Ještě nejsem ale s tím svým rodným hnízdem hotov. V Dobřichovicích jsme měli při stanici ještě zahradu. Byla při východu, po pravé straně. Nepamatuji se již na rozměry. Ale bylo to asi 50 m × 20 m. V rohu zahrady altán obrostlý psím vínem. Na štítě altánu z plechu vystřižený český lev. Toho lva pořídil otec, nevím odkud. Bylo to jeho vyznání víry v České království. A zahrádka samotná? Kolem pěšiny žlutým pískem vysypané byly květinové záhony. Květiny byly od některých vilarů, kteří si každý rok nechali zasílati od pražských zahradníků velké koše květin v květináčích. Něco květin bylo též z koupených semen. A pak se tam pěstovala zelenina. Všechna možná. Po té jsme se nemuseli jinde shánět; u plotu směrem ke kolejišti byla urostlá chvojka.

A ještě jedna vzpomínka se mně vybavuje. Ráno o půl osmé projížděl do Dobřichovic osobní vlak s poštou. Listonoš ho už očekával. Sebral svůj pytel s dopisy a namířil si to směrem k přivozu, protože pytel musel předat na poštu. Já byl první v jeho závěsu, abych tak řekl. U Šebestů se připojila další školačka. U strážního domku Pepík Vechtrů, a tak cestou další a další. K přivozu přišlo nás už v listonošových patách slušný houfec. A do školy jsme vždy přišli včas. Vlaky totiž za mého mládí jezdily přesně.

Alois Lášek

**Od roku
2019
bez plastů**

DOBŘICHOVICKÉ FARMÁŘSKÉ TRHY PŘED ZÁMKEM

sobota 9. a 23. května od 8 do 12 hodin

Vláda sice konání farmářských trhů od konce dubna uvolnila, ale za podmínek, které zatím nevíme, zda budeme schopni splnit. Sledujte tedy stránky města a E-mailové zprávy z městského úřadu.

www.dobrichovicketrhy.cz

Dobřichovice

Linka tísňového volání – **112**

Záchranná služba dispečink – **155**

Záchranná služba Řevnice, doprava nemocných, lékařská pohotovost
25772 – 1777, 602 – 237 – 037

Policie – **158**

Policie Praha-venkov – stálá služba
974 – 861 – 111, 974 – 882 – 103

Městská policie
724 – 060620 nebo **605 – 255450**

Hasiči Řevnice tísňové volání
150

Hasiči Dobřichovice
150

Městský úřad Dobřichovice
25771 – 1590

Stavební úřad – **25771 – 1402**

Matrika – **25771 – 2478**

Starosta a tajemník – **25771 – 2182**

Poruchy elektřiny ČEZ Distribuce a.s.
840 850 860 nebo **840 840 840**

Poruchy plynu STP a.s. pohotovost
1239 nebo **244 472 811** nebo **812**

Poruchy vody a kanalizace
Aquaconsult s.r.o. – **25164 – 2203**
pohotovost stálá služba
724-005900

Poruchy veřejného osvětlení –
Elektroštika, s.r.o.
251 625 761, 605 385 645

Poruchy sítě DOBNET
HelpDesk **277 001 151**

Informační kancelář Dobnet o. s.
277 001 111

Vydává město Dobřichovice, IČ 241181, se sídlem Vítova ul. 61, 252 29 Dobřichovice. Informační list je periodickým tiskem města Dobřichovice. Vychází 1x měsíčně a je rozšiřován zdarma do všech domácností. e-mail: info@dobrichovice.cz, <http://www.dobrichovice.cz>
Evidováno Ministerstvem kultury ČR pod č. MK ČR E 11061
Datum vydání 16. dubna 2020
Uzávěrka příštího čísla je 15. května 2020
Řídí redakční rada ve složení:
V. Kratochvíl (odpovědný redaktor),
P. Hampl, M. Pánek, J. Růžek,
J. Knajfl, F. Kándl, V. Cvrčková
Úprava publikace Martin Pavlík
Tiskárna JDS, spol. s r. o.